

MEDICINA SPAJA: RASTEMO KROZ ERASMUS

ANALIZA ISKUSTAVA UČENIKA S ERASMUS+ MOBILNOSTI U CÓRDOBI (ŠPANJOLSKA) I BRAGI (PORTUGAL) 2026. GODINE

Miroslava Kičić, mag. med. techn.¹
Monika Lovrek Seničić, mag. med. techn.²
dr. sc. Višnja Pranjić³

SAŽETAK

Erasmus+ mobilnost u strukovnom obrazovanju omogućuje učenicima stjecanje stručnih, jezičnih i socijalnih kompetencija u međunarodnom okruženju. Škola za medicinske sestre Vinogradska tijekom 2026. godine provela je mobilnost učenika u Córdoba (Španjolska) i Bragi (Portugal) u okviru projekta „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus”.

Cilj rada je ispitati kako sami učenici procjenjuju utjecaj mobilnosti na razvoj svojih strukovnih kompetencija, motivaciju za učenje, samopouzdanje i percipiranu konkurentnost na tržištu rada te utvrditi prednosti i nedostatke mobilnosti iz perspektive sudionika.

Provedeno je kvantitativno-kvalitativno presječno istraživanje na uzorku od 22 učenika sudionika Erasmus+ mobilnosti. Podaci su prikupljeni anonimnim anketnim upitnikom putem platforme Google Forms te obrađeni deskriptivnom statistikom i tematskom analizom.

Učenici mobilnost procjenjuju izrazito pozitivno: svi sudionici (100 %) navode usavršavanje socijalnih vještina i preporučili bi sudjelovanje drugima, velika većina prepoznaje napredak u stručnim (95,5 %) i jezičnim (81,8 %) vještinama te porast samopouzdanja (90,9 %) i motivacije za učenje (95,5 %), a prosječna ocjena projekta iznosi 4,95 od 5.

Kao glavni nedostaci povremeno se navode organizacija smještaja i prehrane. Rezultati upućuju na visoku obrazovnu i razvojnu vrijednost Erasmus+ mobilnosti u sestriškom obrazovanju.

Ključne riječi: Erasmus+; strukovno obrazovanje; sestrištvo; mobilnost učenika

UVOD

Program Erasmus+ jedan je od glavnih instrumenata Europske unije za potporu obrazovanju, osposobljavanju, mladima i

sportu, a u području strukovnoga obrazovanja i osposobljavanja omogućuje učenicima da dio obrazovnoga procesa, najčešće postizanje strukovnih

¹ Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

² Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

³ Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

M. Kičić – M. Lovrek Seničić – V. Pranjić, *Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus. Analiza iskustava učenika s Erasmus+ mobilnosti u Córdoba (Španjolska) i Bragi (Portugal) 2026. g.*

kompetencija ostvare u međunarodnom okruženju. Za učenike zdravstvenih usmjerenja takva mobilnost predstavlja priliku za rad u stvarnom kliničkom i radnom okruženju druge zemlje, susret s drukčijim sustavom sestrinske skrbi te razvoj kompetencija koje nadilaze okvire redovite nastave.

Škola za medicinske sestre Vinogradska tijekom 2026. godine provela je Erasmus+ mobilnost učenika na dva odredišta: u Córdoba u Španjolskoj i Bragi u Portugalu u sklopu projekta pod nazivom „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus”. Ciljevi su projekta usmjereni na razvoj stručnih, jezičnih i socijalnih kompetencija učenika te jačanje europskoga identiteta, u skladu s nalazima istraživanja o ishodima međunarodne mobilnosti u sestrinskom obrazovanju (Siles Gonzalez, Solano Ruiz, Gaban Gutierrez, 2016).

Predmet su ovoga rada iskustva učenika sudionika te mobilnosti, prikupljena anketnim upitnikom neposredno nakon završetka mobilnosti. Tema je odabrana zato što povratne informacije samih sudionika predstavljaju vrijedan izvor za vrednovanje projekta i planiranje budućih mobilnosti, ali i zato što sustavno dokumentiranje učeničkih iskustava doprinosi razumijevanju obrazovne vrijednosti međunarodne mobilnosti u sestrinskom obrazovanju.

ERASMUS+ MOBILNOST U SESTRINSKOM OBRAZOVANJU

Erasmus+ program u programskome razdoblju 2021.–2027. naglašava uključivost, razvoj kompetencija i internacionalizaciju strukovnoga obrazovanja (Europska komisija, 2025). Mobilnost učenika u strukovnome obrazovanju temelji se na pretpostavci da boravak i rad u inozemstvu potiču razvoj tzv. transverzalnih (prenosivih) kompetencija, poput komunikacije na stranom jeziku, prilagodljivosti, samostalnosti i timskoga rada, uz istodobno produbljivanje strukovnih, u ovom slučaju sestrinskih, vještina.

Učenje u međunarodnome okruženju često se opisuje kao učenje iskustvom: izlazak iz poznate sredine i suočavanje s novim radnim i kulturnim kontekstom potiču refleksiju i osobni rast. U literaturi o ishodima Erasmus+ mobilnosti opetovano se ističu pozitivni učinci na samopouzdanje, motivaciju za daljnje učenje i zapošljivost sudionika (Žebryk i dr., 2021). Pozitivni učinci mobilnosti zabilježeni su i u hrvatskome strukovnom obrazovanju: učenici Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar nakon Erasmus+ mobilnosti u Irskoj navodili su povećanje stručnih kompetencija, samopouzdanja i konkurentnosti na tržištu

rada (Kralj Bartovčak, Dušek, 2023). U ovome se radu te pretpostavke provjeravaju na konkretnom uzorku učenika Škole za medicinske sestre Vinogradska.

EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE ISKUSTAVA UČENIKA S ERASMUS+ MOBILNOSTI U CÓRDOBI I BRAGI

Cilj rada

Predmet rada su iskustva učenika Škole za medicinske sestre Vinogradska sudionika Erasmus+ mobilnosti u Córdoba i Bragi, prikupljena anonimnim anketnim upitnikom neposredno nakon završetka mobilnosti. Opći je cilj rada ispitati kako učenici sudionici Erasmus+ mobilnosti procjenjuju njezin utjecaj na razvoj vlastitih kompetencija i osobni razvoj.

Hipoteze rada

Na temelju postavljenoga predmeta i cilja istraživanja definirane su sljedeće pretpostavke (hipoteze):

- H1: Velika većina učenika procjenjuje da je mobilnošću usavršila jezične, stručne i socijalne vještine.
- H2: Mobilnost je pozitivno utjecala na samopouzdanje i motivaciju većine učenika.

- H3: Učenici mobilnost ocjenjuju visokom prosječnom ocjenom i preporučili bi sudjelovanje drugima.

Zadaci istraživanja

U skladu s ciljem rada i postavljenim hipotezama definirani su sljedeći zadaci istraživanja:

1. Utvrditi procjenu učenika o usavršavanju jezičnih, stručnih i socijalnih vještina tijekom mobilnosti.
2. Utvrditi percipirani utjecaj mobilnosti na samopouzdanje i motivaciju za učenje i osobni razvoj.
3. Utvrditi procjenu učenika o mogućnosti primjene stečenih znanja u sestринstvu te o povećanju konkurentnosti na tržištu rada.
4. Utvrditi ukupno zadovoljstvo projektom te prepoznati prednosti i nedostatke mobilnosti iz perspektive sudionika.

Metode istraživanja

U istraživanju su sudjelovala 22 učenika Škole za medicinske sestre Vinogradska, sudionici Erasmus+ mobilnosti 2026. godine. S obzirom na odredišta, 11 učenika (50,0 %) boravilo je u Córdoba (Španjolska), a 11 učenika (50,0 %) u Bragi (Portugal). Za gotovo sve sudionike (20 učenika, 90,9 %) bilo je to prvo

sudjelovanje u Erasmus+ projektu. Riječ je o prigodnome uzorku koji obuhvaća sve dostupne sudionike mobilnosti.

Za prikupljanje podataka korišten je anonimni anketni upitnik izrađen i primijenjen putem platforme Google Forms.

Tablica 1: Zbirni prikaz odgovora na pitanja zatvorenoga tipa (N = 22)

Varijabla / tvrdnja	Da	Djelomično	Ne
Izlazak iz zone komfora	16 (72,7 %)	6 (27,3 %)	0 (0 %)
Usavršavanje jezičnih vještina	18 (81,8 %)	4 (18,2 %)	0 (0 %)
Usavršavanje stručnih vještina	21 (95,5 %)	1 (4,5 %)	0 (0 %)
Usavršavanje socijalnih vještina	22 (100 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Utjecaj na samopouzdanje	20 (90,9 %)	1 (4,5 %)	1 (4,5 %)
Primjenjivost znanja u sestrinstvu	21 (95,5 %)	1 (4,5 %)	0 (0 %)
Povećanje konkurentnosti na tržištu	21 (95,5 %)	1 (4,5 %)	0 (0 %)
Ponovili bismo iskustvo	20 (90,9 %)	1 (4,5 %)	1 (4,5 %)
Preporučili bismo drugima	22 (100 %)	0 (0 %)	0 (0 %)

Napomena: kategorija „Ne” za pitanje o motivaciji odgovara odgovoru „neutralan utjecaj” (1 učenik, 4,5 %); preostali 21 odgovor (95,5 %) navodi da je projekt „uvelike povećao motivaciju”.

Upitnik se sastojao od pitanja zatvorenoga tipa s ponuđenim kategorijama odgovora (pretežno Da / Djelomično / Ne), jednoga pitanja s ljestvicom procjene od 1 do 5 (ukupna ocjena projekta) te pitanja otvorenoga tipa (prednosti i nedostaci mobilnosti, dugoročna očekivanja).

Sadržajno je upitnik obuhvatio jezične, stručne i socijalne vještine, samopouzdanje, motivaciju, primjenjivost znanja te konkurentnost na tržištu rada.

Učenici su upitnik ispunjavali samostalno i dobrovoljno, putem mrežne poveznice, neposredno nakon povratka s mobilnosti. Prikupljanje odgovora odvijalo se u razdoblju od 29. ožujka do 25. travnja 2026.

godine. Sudjelovanje je bilo anonimno, a odgovori su pohranjeni u pripadajuću tablicu Google obrazaca.

Podaci pitanja zatvorenoga tipa obrađeni su metodama deskriptivne statistike: izračunate su apsolutne frekvencije i pripadajući postoci za svaku kategoriju odgovora, a za ljestvicu procjene izračunata je aritmetička sredina. Rezultati su prikazani tablično i grafički, pri čemu su

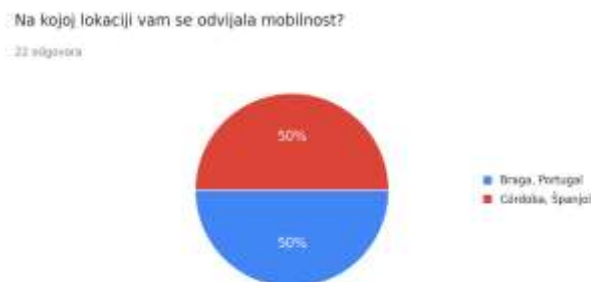
zadržani grafikoni u obliku kakav generira platforma Google Forms (kružni grafikoni za pitanja zatvorenoga tipa i stupčasti grafikon za ljestvicu procjene). Odgovori na pitanja otvorenoga tipa obrađeni su kvalitativno, postupkom tematske analize, izdvajanjem ponavljajućih tema.

PRIKAZ I ANALIZA REZULTATA

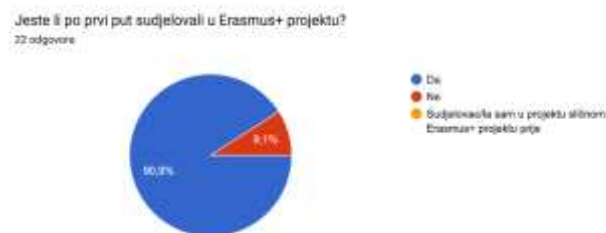
U nastavku se rezultati prikazuju redosljedom zadataka istraživanja. Tablica 1 daje zbirni prikaz odgovora na pitanja zatvorenoga tipa, a potom se ključne varijable prikazuju grafički i komentiraju.

Kao što se vidi iz Slike 1, uzorak je ravnomjerno raspoređen između dva odredišta: po 11 učenika (50,0 %) boravilo je u svakoj od njih. Slika 2 pokazuje da je za veliku većinu učenika to bilo prvo sudjelovanje u Erasmus+ projektu, što dodatno naglašava važnost prvoga međunarodnog iskustva.

Slika 1: Raspodjela sudionika po lokaciji mobilnosti

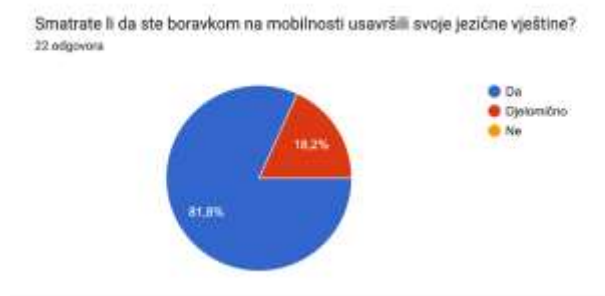
Slika 2: Prvo sudjelovanje u Erasmus+ projektu

U odnosu na prvi zadatak istraživanja, rezultati pokazuju visoku razinu percipiranoga napretka u svim trima skupinama vještina. Usavršavanje socijalnih vještina potvrdili su svi sudionici (100 %), usavršavanje stručnih vještina njih (95,5 %), a jezičnih vještina (81,8 %), dok preostali ispitanici navode djelomičan napredak (Slike 3–5). Nešto niži udio potpuno potvrdnih odgovora kod jezičnih vještina očekivan je s obzirom na to da dio komunikacije tijekom prakse može teći i na engleskom kao posrednom jeziku. Ovi rezultati potvrđuju hipotezu H1.

Kao što se vidi iz Slike 6, mobilnost je za veliku većinu učenika (72,7 %) značila izlazak iz zone komfora, a preostali su to potvrdili djelomično, što je u skladu s teorijskim polazištem o učenju iskustvom u nepoznatu okruženju.

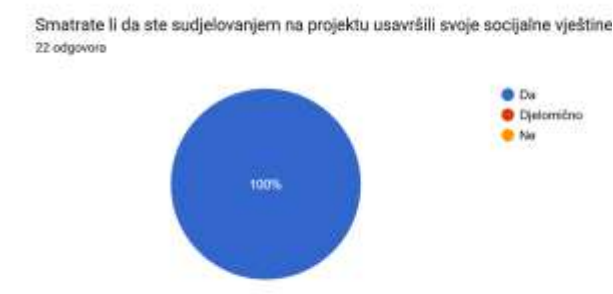
Slika 3: Usavršavanje jezičnih vještina

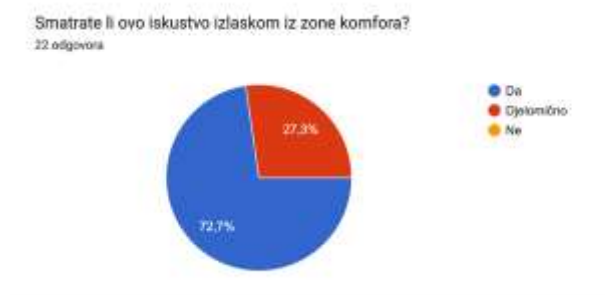
Slika 4: Usavršavanje stručnih vještina

Slika 5: Usavršavanje socijalnih vještina

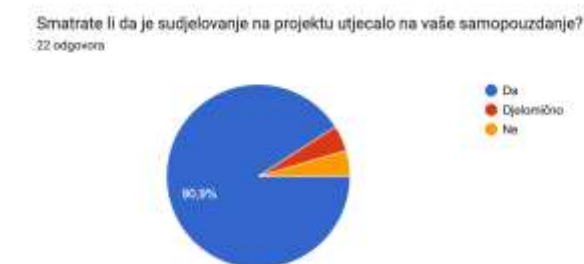

Slika 6: Doživljaj izlaska iz zone komfora

U odnosu na drugi zadatak, mobilnost je pozitivno utjecala na samopouzdanje 90,9 % učenika (Slika 7), dok po jedan ispitanik navodi djelomičan, odnosno neutralan učinak. Utjecaj na motivaciju za učenje i osobni razvoj još je izraženiji: 95,5 % učenika navodi da je projekt „uvelike povećao” njihovu motivaciju, a tek jedan ispitanik procjenjuje učinak neutralnim (Slika 8). Time se potvrđuje hipoteza H2.

Slika 7: Utjecaj mobilnosti na samopouzdanje

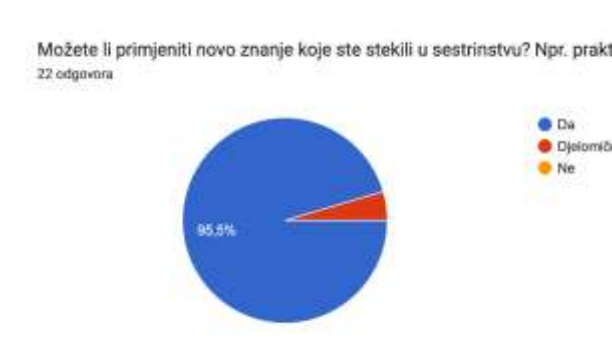
Slika 8: Utjecaj na motivaciju za učenje i osobni razvoj

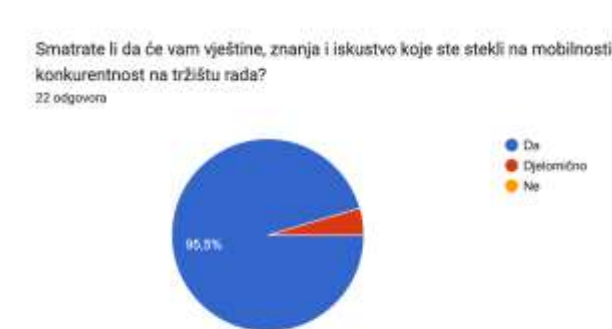
U odnosu na treći zadatak, 95,5 % učenika smatra da stečeno znanje može primijeniti u sestrinstvu (Slika 9), a jednak udio (95,5 %) procjenjuje da će im iskustvo povećati konkurentnost na tržištu rada (Slika 10). U

odgovorima otvorenoga tipa učenici to potkrepljuju navodima o lakšem zapošljavanju, prednosti pri upisu na fakultet i primjeni primjera dobre prakse.

Slika 9: Mogućnost primjene stečenoga znanja u sestrinstvu

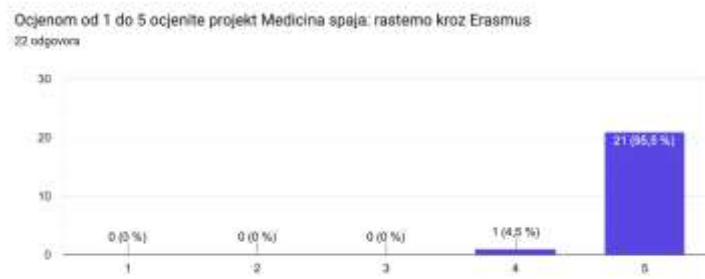
Slika 10: Percipirano povećanje konkurentnosti na tržištu rada

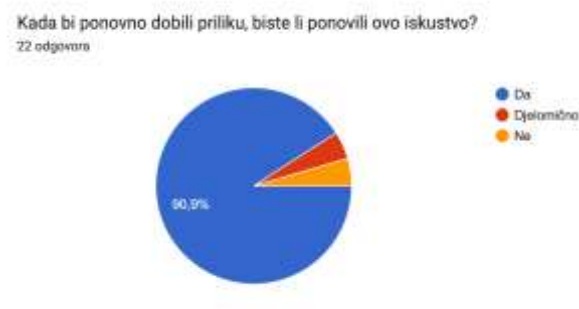
U odnosu na četvrti zadatak, ukupno zadovoljstvo projektom vrlo je visoko. Prosječna ocjena projekta „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus” iznosi 4,95 od 5: čak 21 učenik (95,5 %) dodijelio je ocjenu 5, a jedan učenik ocjenu 4 (Slika 11). Iskustvo bi ponovilo 90,9 % učenika, a svi sudionici (100 %) preporučili bi sudjelovanje učenicima koji dosad nisu

sudjelovali u Erasmus+ projektima (Slike 12 i 13). Time se potvrđuje hipoteza H3.

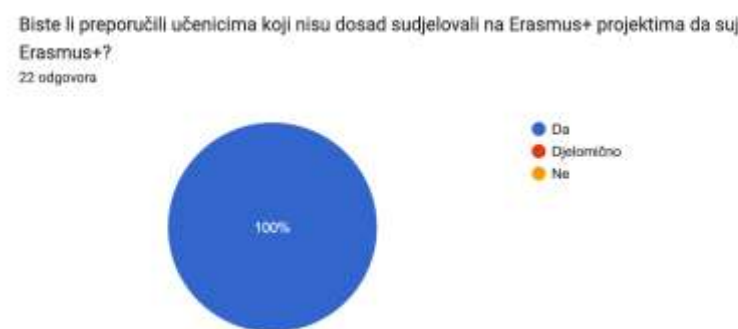
Slika 11: Ocjena projekta (ljestvica 1–5)

Slika 12: Spremnost na ponavljanje iskustva

Slika 13: Preporuka sudjelovanja drugim učenicima

Tematskom analizom odgovora otvorenoga tipa o prednostima mobilnosti izdvojeno je nekoliko ponavljajućih tema: stjecanje

novih stručnih i praktičnih znanja u stvarnome radnom okruženju, usavršavanje jezičnih kompetencija kroz svakodnevnu komunikaciju, razvoj socijalnih vještina, samostalnosti i samopouzdanja te upoznavanje nove kulture, načina rada i sklapanje novih poznanstava i prijateljstava. Više učenika ističe i spoznaju o važnosti komunikacije u odnosu zdravstvenoga djelatnika i pacijenta.

Na pitanje o nedostacima velika većina učenika odgovorila je da ih nema. Među onima koji su naveli nedostatke, prevladavaju primjedbe organizacijske naravi, ponajprije vezane uz smještaj i prehranu (potreba za kvalitetnijim i raznovrsnijim jelovnikom te udobnijim i bolje pripremljenim smještajem). Te primjedbe predstavljaju konkretne smjernice za poboljšanje organizacije budućih mobilnosti.

RASPRAVA

Istraživanje je potvrdilo sve tri postavljene hipoteze: učenici procjenjuju da su mobilnošću usavršili socijalne, stručne i jezične vještine, da je mobilnost ojačala njihovo samopouzdanje i motivaciju za učenje i osobni razvoj te projekt ocjenjuju vrlo visokom prosječnom ocjenom uz jednoglasnu preporuku sudjelovanja drugim učenicima. Za veliku većinu učenika mobilnost je ujedno značila izlazak

iz zone komfora, a visoke procjene primjenjivosti stečenoga znanja i konkurentnosti na tržištu rada upućuju na to da učenici iskustvo doživljavaju relevantnim za svoj profesionalni razvoj.

Dobiveni rezultati u skladu su s teorijskim polazištem, s nalazima iz literature o pozitivnim ishodima Erasmus+ mobilnosti (Žebryk i dr., 2021), kao i s iskustvima učenika i studenata sestrinstva u međunarodnim razmjenama (Siles Gonzalez, Solano Ruiz, Gaban Gutierrez, 2016). Usporedivi su rezultati zabilježeni i u hrvatskome strukovnom obrazovanju: u istraživanju provedenom među učenicima Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar nakon Erasmus+ mobilnosti u Irskoj 84,6 % ispitanika procijenilo je da će im stečene vještine i iskustva povećati osobnu konkurentnost na tržištu rada, 73,1 % ispitanika najvišom je ocjenom ocijenilo utjecaj mobilnosti na samopouzdanje, a svi su sudionici projekt ocijenili ocjenom odličan (Kralj Bartovčak, Dušek, 2023). Da Erasmus+ mobilnost ima posebnu vrijednost upravo u sestrijskom obrazovanju, pokazuju i iskustva Škole za medicinske sestre Mlinarska u Zagrebu, gdje je program prepoznat kao važna prilika za škole koje obrazuju budući sestrijski kadar – najbrojniji dio radne snage zdravstvenoga sustava: projekti mobilnosti budućim medicinskim sestrama omogućuju

stjecanje strukovnih kompetencija u međunarodnome okruženju već tijekom školovanja, unaprjeđenje kulturoloških i jezičnih kompetencija te preispitivanje odluke o životu i radu u inozemstvu, a učenicima i nastavnicima otvaraju prilike jednakih mogućnosti bez obzira na financijsko stanje i druga ograničenja (Matić, Jelaković, 2016). Visok udio učenika u ovome istraživanju koji navode napredak u stručnim, jezičnim i socijalnim vještinama te percipirano povećanje konkurentnosti na tržištu rada potvrđuje ta očekivanja na konkretnome uzorku sudionika mobilnosti. Treba istaknuti ograničenja istraživanja: riječ je o malome prigodnom uzorku (N = 22) i o samoprocjeni sudionika, pa rezultate nije moguće poopćiti, no oni daju vrijedan uvid u iskustva ove skupine učenika i osnovu za vrednovanje projekta.

ZAKLJUČAK

Analiza odgovora 22 učenika sudionika Erasmus+ mobilnosti u Córdobi i Bragi

2026. godine pokazuje izrazito pozitivnu procjenu iskustva. Učenici procjenjuju da su mobilnošću usavršili socijalne, stručne i jezične vještine te da je mobilnost pozitivno utjecala na njihovo samopouzdanje i motivaciju za učenje i osobni razvoj. Velika većina učenika smatra da stečeno znanje može primijeniti u profesionalnom razvoju te da će im iskustvo povećati konkurentnost na tržištu rada. Ukupno zadovoljstvo projektom vrlo je visoko, a svi bi sudionici sudjelovanje preporučili drugim učenicima. Sve su tri postavljene hipoteze time potvrđene.

Kao glavni prostor za poboljšanje učenici prepoznaju organizaciju smještaja i prehrane, što predstavlja konkretne smjernice za planiranje budućih mobilnosti. Rezultati potvrđuju visoku obrazovnu i razvojnu vrijednost Erasmus+ mobilnosti u sestrinskom obrazovanju te opravdavaju nastavak i daljnje unaprjeđenje projekta, a nalazi mogu poslužiti kao polazište za buduća, opsežnija istraživanja ishoda mobilnosti u sestrinskom obrazovanju.

LITERATURA

1. Europska komisija. 2025. Erasmus+ Programme Guide 2025 (verzija 2). <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/erasmus-programme-guide> (pristupljeno 13. svibnja 2026.).
2. Kralj Bartovčak, G., Dušek, M. 2023. Analiza zadovoljstva učenika Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar provođenjem Erasmus+ projekta. *Obrazovanje za poduzetništvo* 13/1-2. 136–146.
3. Matić, I., Jelaković, A. 2016. Izazovi i perspektive u obrazovanju medicinskih sestara: Erasmus+ program Europske unije. *Cardiologia Croatica* 11/10-11. 585. <https://doi.org/10.15836/ccar2016.585> (pristupljeno 5. lipnja 2026.).

M. Kičić – M. Lovrek Seničić – V. Pranjić, *Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus*. Analiza iskustava učenika s Erasmus+ mobilnosti u Córdoba (Španjolska) i Bragi (Portugal) 2026. g.

4. Siles Gonzalez, J., Solano Ruiz, C., Gaban Gutierrez, A. 2016. International appraisal of nursing culture and curricula: A qualitative study of Erasmus students. *Scientifica* 2016. 6354045. <https://doi.org/10.1155/2016/6354045> (pristupljeno 13. svibnja 2026.).
1. Žebryk, P. i dr. 2021. The impact of ERASMUS exchanges on the professional and personal development of medical students. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 18/24. 13312. <https://doi.org/10.3390/ijerph182413312> (pristupljeno 13. svibnja 2026.).

SUMMARY

MEDICINE CONNECTS: GROWING THROUGH ERASMUS

AN ANALYSIS OF STUDENTS' EXPERIENCES OF ERASMUS+ MOBILITY IN CÓRDOBA (SPAIN) AND BRAGA (PORTUGAL) IN 2026

Erasmus+ mobility in vocational education enables students to acquire professional, language and social competencies in an international environment. In 2026, the Vinogradska School of Nursing carried out student mobility in Córdoba (Spain) and Braga (Portugal) within the project “Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus” (“Medicine Connects: Growing through Erasmus”). The aim of this paper was to examine how the students themselves assess the impact of mobility on the development of their professional competencies, learning motivation, self-confidence and perceived competitiveness in the labour market, and to identify the advantages and disadvantages of mobility from the participants' perspective.

A quantitative-qualitative cross-sectional study was conducted on a sample of 22 students who took part in the Erasmus+ mobility. Data were collected through an anonymous questionnaire administered via Google Forms and processed using descriptive statistics and thematic analysis.

The students assess the mobility very positively: all participants (100%) report improved social skills and would recommend participation to others, the vast majority recognise progress in professional (95.5%) and language (81.8%) skills as well as increased self-confidence (90.9%) and learning motivation (95.5%), and the average project rating is 4.95 out of 5.

Occasional shortcomings reported concern the organisation of accommodation and meals. The results indicate the high educational and developmental value of Erasmus+ mobility in nursing education.

Key words: Erasmus+; vocational education; nursing; student mobility